

Mówimy razem

helps children
communicate

REGISTERED CHARITY 210031

Supported by
openreach
a BT Group business

**Jak pomóc dzieciom w kształtowaniu
umiejętności mówienia**

Nauka mówienia

Rozmawiać, rozumieć innych i wiedzieć, co powiedzieć to bardzo ważne umiejętności. Pomagają one dzieciom zawierać przyjaźnie, uczyć się i w pełni cieszyć się życiem.

Zmiana z gaworzącego bobasa w rozmowne dziecko jest niemalże cudem, ale bez TWOJEJ pomocy nie byłoby to możliwe. Informacje i wskazówki w tej ulotce pomogą Ci w tym procesie. Rozmowa w Twoim języku ojczystym jest ważnym elementem, który da Twojemu dziecku najlepszy start.

Niemowlęta

Niemowlęta komunikują się z nami od dnia narodzin. Ich płacz to sygnał, że są głodne lub jest im niewygodnie. Uśmiechają się do nas i patrzą na nas, kiedy coś mówimy. Mówimy do nich, a one zaczynają rozumieć wypowiedane przez nas proste słowa.

Niemowlęta uwielbiają bawić się dźwiękiem poprzez „gaworzenie”. Pierwsze słowa wypowiadają w wieku 12–18 miesięcy. Mogą one nie brzmieć jak słowa dorosłych ludzi, ale po wsłuchaniu się można zrozumieć, co oznaczają.

Małe dzieci

W miarę jak dzieci rosną, rośnie też liczba słów, które rozumieją i których używają. Najpierw zaczynają je rozumieć, a później ich używać.

Po wypowiedzeniu pierwszego słowa słownictwo małych dzieci wzrasta do około 100 słów, których używają pojedynczo. Później słuchają Ciebie i uczą się jak łączyć słowa. Na początku łączą ze sobą dwa słowa w krótkie zdania. Później zaczynają używać dłuższych zdań.

W wieku trzech lat dzieci mogą już rozumieć słowa określające miejsce, takie jak **pod** i **blisko** oraz pytania takie jak **gdzie?** lub **co?**

Dzieci w wieku przedszkolnym

Czterolatki zaczynają używać dłuższych zdań. Uczą się i używają wielu nowych słów oraz mówią o tym, co robiły. Zadają dużo pytań i lubią słuchać, co mówią inni.

Niektóre słowa trudno jest im wymówić, ale dorośli zazwyczaj są w stanie je zrozumieć. Wszystkie te umiejętności pomagają dzieciom przygotować się do pójścia do szkoły.

Dowiedz się więcej na stronie
www.talkingpoint.org.uk

Przydatne wskazówki

Rozmowa i zabawa z Twoim dzieckiem przynosi korzyści dziecku i ułatwia życie Tobie. Te proste wskazówki mogą okazać się dla Ciebie pomocne.

Przyciągnij uwagę swojego dziecka

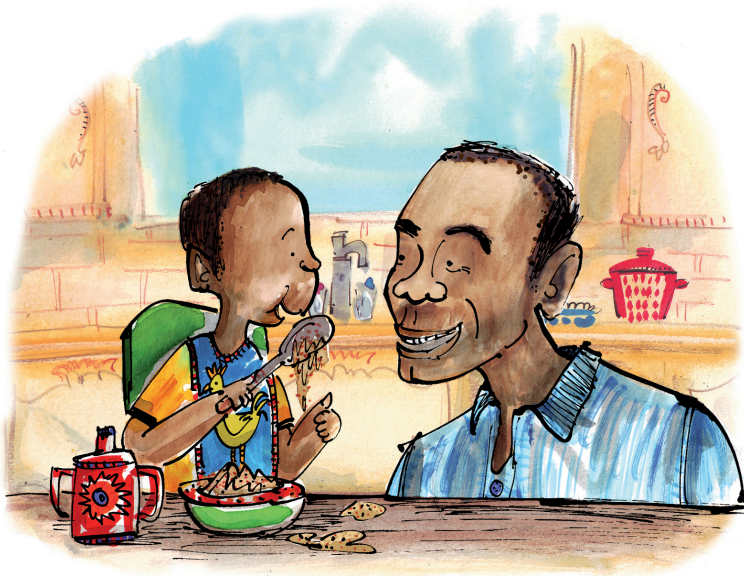
Zwróć się w stronę swojego dziecka lub usiądź z nim. Powiedz jego imię, zanim zaczniesz mówić dalej. Mów o czymś, co oboje widzicie przed sobą. Pomoże to dziecku nauczyć się znaczeń różnych słów.

Bawcie się razem

Wykorzystuj gesty, śpiew, odgłosy i śmieszne miny. Unikaj nieśmiałości, odrobina „wygłupów” pomoże przyciągnąć uwagę dziecka i rozśmieszyć je.

Komentarze, a nie pytania

Zadawanie dużej ilości pytań może brzmieć jak sprawdzian. Spraw, by nawiązała się rozmowa. Komentuj to, co robi dziecko i co dzieje się wokół niego.

Daj dziecku czas na zastanowienie

Dzieci potrzebują więcej czasu niż dorośli, aby zastanowić się nad tym, co usłyszały i zdecydować, co odpowiedzieć. Daj dziecku czas na zastanowienie i patrz na nie, czekając na odpowiedź.

Używaj prostego języka

Używaj krótkich zdań. Na przykład, „Czas na jedzonko” lub „O, budujesz wieżę”.

Powtarzaj swoje słowa

Dobrze jest wielokrotnie powtarzać te same słowa. Niemowlęta i małe dzieci muszą usłyszeć słowa i zdania wiele razy, aby je zrozumieć i nauczyć się nowych słów.

Ułatwiaj dziecku słuchanie

Wyłączenie muzyki, radia lub telewizora pomoże dziecku skupić się na słowach.

Dodawaj słowa do tego, co mówi dziecko

Dodawanie jednego lub dwóch słów do tego, co mówi dziecko pomoże mu przejść do następnego etapu mówienia. Jeśli więc dziecko powie „autobus”, Ty powiedz „Tak, wielki autobus”.

Rozmawianie w języku ojczystym

Ważne jest, by dziecko uczyło się swoich pierwszych słów w języku ojczystym. Języka angielskiego może nauczyć się później, w przedszkolu i w szkole.

Ułatwiaj dziecku mówienie

Smoczek może przeszkadzać w mówieniu. Spróbuj stosować go tylko przy usypianiu. Wyjmuj smoczek, gdy dziecko mówi.

Wskaż dziecku właściwy kierunek

Małe dzieci często popełniają błędy. Pokaż dziecku, że je rozumiesz, zamiast prosić o powtórzenie słowa w poprawnej formie. Powiedz jeszcze raz poprawne słowo lub zdanie, aby dziecko je usłyszało. Jeśli powie „Popatrz na piesa”, Ty odpowiedz „Tak, widzę psa”.

Powtarzaj to, co mówi dziecko

Powtarzaj usłyszane dźwięki, słowa i zdania i odpowiadaj na nie. Bez względu na to, czy jest to „la, la”, czy „O, smakował Ci banan?”, pokazujesz, że interesuje Cię, co dziecko mówi, oraz że dźwięki i słowa są ważne.

Nauka mówienia może być trudna

Dla niektórych dzieci mówienie i słuchanie może być trudniejsze niż dla innych.

Może być im trudno zrozumieć znaczenie słów i zdań. Niektóre mają problem ze znalezieniem właściwych słów i dźwięków oraz ułożeniem ich w kolejności. Takie dzieci mogą potrzebować dodatkowej pomocy.

Jeśli martwisz się o swoje dziecko, porozmawiaj z osobami, które znasz i które znają Twoje dziecko. Etapy opisane w tej ulotce ułatwią Ci orientację, gdyż dotyczą większości dzieci. Ale pamiętaj, każde dziecko jest inne.

Jeśli nadal się niepokoisz, kieruj się swoim instynktem. Porozmawiaj z kimś, kto może pomóc, na przykład z logopedą albo ze swoją pielęgniarką środowiskową lub lekarzem pierwszego kontaktu..

Zacznij jednak od zastosowania porad z tej ulotki. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.talkingpoint.org.uk.

Jesteś pierwszym i najważniejszym nauczycielem swojego dziecka. To, co razem robicie może Twojemu dziecku naprawdę pomóc!

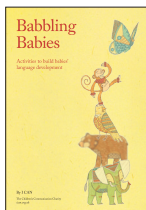
Aby znaleźć najbliższego logopedę, wejdź na stronę www.talkingpoint.org.uk/talkinglinks lub zapytaj w swojej przychodni rejonowej.

Przydatne materiały I CAN

Misją I CAN jest niesienie wszystkim dzieciom pomocy w rozwijaniu umiejętności mówienia i słuchania. W naszej ofercie znajdują się wspaniałe płyty DVD i książki z przydatnymi ćwiczeniami.

„Gaworzące niemowlaki”

Pakiet 30 zabawnych ćwiczeń, pięknie ilustrowanych na trwałym kartonie, do zabawy z dziećmi od urodzenia do 18 miesięcy, wspomagającej rozwój mowy, języka i komunikacji.

„Mówimy z maluchami”

Pakiet ponad 30 zabawnych ćwiczeń, pięknie ilustrowanych na trwałym kartonie, do zabawy z małymi dziećmi od 18 miesięcy do 3 lat, wspomagającej rozwój mowy, języka i komunikacji.

„Gaworzenie jest ważne”

Zajmująca płyta DVD z pomysłami, które pomogą rozwijać u Twojego dziecka umiejętności mówienia i słuchania, oraz podkład karaoke, do którego dzieci mogą śpiewać.

„Trzy, dwa, jeden... mówimy!”

Dynamiczna książka ćwiczeń i gier, które pomogą Twojemu dziecku przygotować się do przedszkola i dalszej nauki.

„Komunikacyjna książka kucharska”

Książka z ćwiczeniami, pełna pomysłów i „składników” ważnych dla dziecka, które rozpoczyna naukę w szkole.

Materiały te można zamówić na
www.ican.org.uk/resources

I CAN to organizacja pożytku publicznego zajmująca się komunikacją dzieci. Naszą misją jest niesienie wszystkim dzieciom pomocy w rozwijaniu umiejętności mówienia i słuchania.

Aby dowiedzieć się więcej o tym, jak I CAN wspiera rodziców, wejdź na stronę
www.ican.org.uk/parents

Aby zamówić więcej broszurek „Mówimy razem”, wejdź na
www.ican.org.uk/resources

Aby otrzymywać dalsze informacje od I CAN w formie naszego newslettera informacyjnego, zarejestruj się na
www.ican.org.uk/register

Jeśli chcesz pomóc I CAN pomagać dzieciom, wejdź na
www.ican.org.uk/supportus

I CAN
8 Wakley Street
London
EC1V 7QE
info@ican.org.uk

Aby uzyskać więcej informacji,
zadzwoń na numer
0845 225 4073 / 020 7843 2552

© I CAN 2011. Organizacja pożytku publicznego
zarejestrowana pod numerem 210031

Language: Polish
ISBN: 9781908173133